

AN COIMISIÚN EORPACH

An Bhruiséil, 13.7.2012

COM(2012) 380 final

2012/0184 (COD)

PACÁISTE RÓDACMHAINNEACHTA

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfheithiclí agus ar leantóirí mótarfheithiclí agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/40/CE

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

{SWD(2012) 206 final}

{SWD(2012) 207 final}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

- Forais agus cuspóirí an togra

Is é cuspóir an togra rialacha comhchuibhithe nuashonraithe a leagan síos maidir le tástáil ródacmhainneachta mótarfheithiclí agus a leantóirí d'fhonn sábháilteacht ar bhóithre agus cosaint an chomhshaoil a fheabhsú.

Tá sé mar aidhm leis an togra rannchuidiú leis an sprioc de líon na mbásanna ar bhóithre a laghdú de 50 % faoi 2020 a bhaint amach mar atá leagtha amach sna Tionscnaimh Bheartais maidir le Sábháilteacht Bóithre 2011-2020¹. Cabhróidh sé freisin le hastaíochtaí ó iompar ar bhóithre a bhaineann le droch-chothabháil feithiclí a laghdú.

- Comhthéacs ginearálta

Sula gceadaítear feithicil a chur ar an margadh, is gá go gcomhlíonfadh sí na ceanglais chineálcheadaithe nó formheasa aonair ábhartha a ráthaíonn barrleibhéal sábháilteachta agus caighdeán comhshaoil. Tá oibleagáid ar gach Ballstát aon feithicil a fuair an cineálcheadú Eorpach bunaithe ar an "Deimhniú Comhréireachta" a d'eisigh monaróir na feithicle a chlárú den chéad uair. Is é an clárú sin an t-údarú oifigiúil maidir le húsáid na feithicle ar bhóithre poiblí agus cuirtear na dátaí difriúla ar a dtugtar isteach ceanglais dhifriúla na bhfeithiclí i bhfeidhm leis.

Tar éis an fhorpheasa sin, ní mór tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla rialta a dhéanamh ar ghluasteáin atá ar na bóithre. Is é aidhm na dtástálacha sin a áirithiú go mbeidh na gluasteáin atá ar na bóithre ródacmhainneach agus sábháilte i gcónaí agus nach gcuirfidh siad an tiománaí ná úsáideoirí eile na mbóithre i gcontúirt ar bith. Dá bhrí sin, déantar seiceáil go bhfuil ceanglais áirithe á gcomhlíonadh ag gluasteáin, amhail ceanglais maidir le sábháilteacht agus cosaint an chomhshaoil, chomh maith le ceanglais maidir le hiarfheistiú. I ngeall is go mbaintear dianúsáid rialta, chun críocha tráchtála den chuid is mó, as feithiclí le mais ualaithe os cionn 3.5 tonna a úsáidtear go gairmiúil chun earraí a iompar agus as feithiclí a úsáidtear go gairmiúil chun níos mó ná 8 bpaisinéir a iompar, bíonn siad sin faoi réir breis-íniúchtaí teicniúla *ad hoc* cois bóthair tráth ar bith agus áit ar bith san AE lena bhfíoraítear go bhfuil ceanglais chomhshaoil agus theicniúla á gcomhlíonadh acu.

Le linn saolré feithicle d'fhéadfaí go ndéanfar athchlárú uirthi, mar thoradh ar athrú úinéireachta nó i ngeall is go n-aistreofar í chuig Ballstát eile ar mhaithe lena buanúsáid ansin. Ba cheart forálacha maidir le nós imeachta cláraithe feithiclí a thabhairt isteach ar an mbealach céanna lena áirithiú nach n-úsáidfear feithiclí a d'fhéadfadh sábháilteacht ar bhóithre a chur i mbaol láithreach, ar na bóithre. Is é sprioc na tástála ródacmhainneachta seiceáil a dhéanamh ar fheidhmiúlacht na gcomhpháirteanna sábháilteachta agus ar fheidhmíocht comhshaoil na feithicle agus go bhfuil sé ag cloí lena cheadú.

¹ COM(2010) 389 críochnaitheach.

- Forálacha atá ann cheana i réimse an togra

Leis an "bPacáiste Ródacmhainneachta", tabharfar ar aghaidh na ceanglais atá ann cheana, ceanglais atá leagtha síos sa chreat reachtach maidir leis an gcóras ródacmhainneachta atá ann faoi láthair, lena gcumhdaítear tástálacha ródacmhainneachta², iniúchtaí cois bóthair³ agus rialacha maidir le clárú feithiclí⁴.

I gcomparáid leis an reachtaíocht atá ann cheana maidir le tástálacha ródacmhainneachta, déantar leathnú ar raon feidhme an chórais atá ann faoi láthair sa togra agus áirítear catagóirí nua feithiclí, gluaisrothair san áireamh, agus ar mhinicíocht na n-iniúchtaí le haghaidh feithiclí níos sine agus iad siúd a bhfuil míleáiste ard bainte amach acu. Leagtar síos ceanglais nua sa togra freisin maidir le roinnt ceistanna a bhaineann le caighdeán agus cáilíocht na tástála, is é sin an trealamh tástála, scileanna agus oiliúint an luchta tástála agus maoirseacht ar an gcóras tástála.

- Comhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí eile an Aontais

Tá an togra comhsheasmhach le cuspóir an AE go mbeidh bóithre níos sábháilte, cuspóir atá leagtha amach sa Pháipéar Bán maidir le hIompar⁵ agus tá sé mar aidhm aige an straitéis shonrach a bhaineann le feithiclí níos sábháilte a chur chun feidhme, straitéis atá mar chuid de na Treoshuíomhanna Bheartais maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre 2011 – 2020.

Lena chois sin, a fhad agus a bhaineann le gnéithe comhshaoil an togra, cabhróidh na ceanglais dá bhforáiltear chun astaíochtaí CO₂ agus chun truailleáin aer eile ó mhótarfheithiclí a laghdú ag leanúint ón Straitéis Eorpach ar fheithiclí glana agus ar fheithiclí atá tíosach ar fhuinneamh⁶ agus ón mbeartas comhtháite fuinnimh agus athraithe aeráide⁷, ar a dtugtar an "straitéis 20-20-20", agus cuideoidh siad leis na cuspóirí maidir le cáilíocht an aer a leagtar amach i dTreoir 2008/50/CE⁸ a bhaint amach.

Ar deireadh, tá an togra ag teacht leis na moltaí a bhaineann le hathsheoladh bheartas an Mhargaidh Aonair dá bhforáiltear i dTuarascáil Monti, Bealtaine 2010⁹ i réimse an laghdaithe ar bhacainní riaracháin maidir le gluaiseacht trasteorann gluasteán athlámhe.

² Treoir 2009/40/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Bealtaine 2009 maidir le tástálacha ródacmhainneachta le haghaidh mótarfheithiclí agus a gcuid leantóirí (IO L 141, 6.6.2009, lch 12).

³ Treoir 200/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meitheamh 2000 maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal, arna leasú (IO L 203, 10.8.2000, lch 1).

⁴ Treoir 1999/37/CE ón gCoimisiún an 29 Aibreán 1999 maidir leis na doiciméid chlárúcháin le haghaidh feithiclí (IO L 138, 1.6.1999, lch 57).

⁵ COM(2011) 144 críochnaitheach.

⁶ COM(2010) 186 críochnaitheach.

⁷ COM(2008) 30 críochnaitheach.

⁸ Treoir 2008/50/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Bealtaine 2008 maidir le cáilíocht an aer chomhthimpeallaigh agus aer níos glaine don Eoraip (IO L 152, 11.6.2008, lch 1).

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/docs/monti_report_final_10_05_2010_en.pdf.

2. TORTHAÍ AN CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS MEASÚNUITHE TIONCHAIR

- Comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara

Modhanna comhairliúcháin

Le linn don Choimisiún an togra a chur chun cinn, chuathas i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ar roinnt bealaí:

- Bhí comhairliúchán ginearálta ar siúl ar an idirlíon, comhairliúchán inar pléadh gach gné den togra.
- Chuathas i gcomhairle le saineolaithe agus le páirtithe leasmhara ag ceardlanna.
- Tugadh faoi staidéar ar roghanna amach anseo le haghaidh fhorfheidhmiú ródacmhainneachta san Aontas Eorpach, chun bearta féideartha a aithint agus chun uirlis um anailís chostais/sochair a bhaineann le hiarmhairtí na tástála ródacmhainneachta a fhorbairt.

Achoimre ar na freagraí agus ar an dóigh ar cuireadh san áireamh iad:

Le linn an chomhairliúcháin ar an idirlíon, d'ardaigh páirtithe leasmhara roinnt saincheisteanna. Sa mheasúnú tionchair a ghabhann leis an togra seo tá cuntas iomlán ar na saincheisteanna substainteacha a ardaíodh agus tugtar le fios an chaoi ar cuireadh san áireamh iad.

Rinneadh comhairliúchán oscailte ar an idirlíon idir an 29 Iúil 2010 agus an 24 Meán Fómhair 2010. Fuair an Coimisiún 9 653 freagairt ó shaoránaigh, ó údarais na mBallstát, ó sholáthraithe trealaimh, ó lárionaid thástála, ó chumainn gharáistí agus ó mhonaróirí feithiclí.

Tá na torthaí ar fáil ar http://ec.europa.eu/transport/road_safety/take-part/public-consultations/pti_en.htm.

- Saineolas a bhailiú agus a úsáid

Na fearainn eolaíochta/saineolais lena mbaineann:

Mar chuid den togra, ba ghá measúnú a dhéanamh ar roghanna difriúla beartais, chomh maith le measúnú a dhéanamh ar na hiarmhairtí eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil a ghabhann leo.

An mhodheolaíocht a úsáideadh:

Rinne sainchomhairleoir seachtrach (*Europe Economics*) staidéar ar iarmhairtí na roghanna difriúla beartais ag baint úsáide as roinnt tuarascálacha eolaíochta agus meastóireachta, go háirithe mar fhoinsí samhlacha agus sonraí d'fhonn luach airgid a chur ar chostais agus ar shochair na roghanna difriúla beartais. I measc na staidéar ba mhó a úsáideadh, bhí na cinn seo a leanas:

- An Tuarascáil ón gCoimisiún chuig an gComhairle agus chuig Parlaimint na hEorpa ar na Ballstáit ag cur i bhfeidhm Threoir 2000/30/CE ó Pharlaimint na

hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meitheamh 2000 maidir le hiniúcháí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal. – Tréimhsí tuairiscithe 2005–2006 agus 2007–2008¹⁰.

- AUTOFORE (2007),
- "MOT Scheme Evidence-base" An Roinn Iompair (RA, 2008),
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre 2008 – Straitéisí chun tionóiscí a chosc ar bhóithre na hEorpa,
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre i ndáil le Trucailí 2009,
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre i ndáil le gluaisrothair 2010,
- Tuarascálacha TÜV 2009 / 2010.

Modhanna a úsáideadh chun comhairle na saineolaithe a phoiblíú

Cuireadh nó cuirfear gach tuarascáil taighde atá curtha i gcrích agus formheasta ar fáil ar shuíomh gréasáin Ard-Stiúrthóireacht na Soghluaisteachta agus an Iompair.

- Measúnú tionchair

Breithníodh na roghanna seo a leanas i ndáil le príomhghnéithe an togra:

- (a) Tugtar an cás tagartha sa chur chuige 'Gan athrú beartais', cás a gcuirtear iarmhairtí na roghanna beartais eile i gcomparáid leis. Faoin rogha seo, choinneofaí creat dlí an AE atá ann faoi láthair. Chomh maith leis sin, ní ghlacfaí go gearrthéarmach le hianscríbhinn theicniúil Threoir 2009/40/CE, a leasaíodh le déanaí leis an nós imeachta coiste i dTreoir 2010/48/AE¹¹. Ní thiocfadh aon athrú ar raon feidhme ná ar mhinicíocht na dtástálacha ródacmhainneachta dá bharr, agus ní ghlacfaí aon bheart breise a bhaineann le malartú faisnéise. Ní chruthófaí aon chreat chun faisnéis a mhalartú.
- (b) Is é a bheadh i gceist le "cur chuige dlí bog", cur chun feidhme níos fearr agus faireachán níos fearr ar chur i bhfeidhm na reachtaíochta atá ann faoi láthair. Ní thabharfaí reachtaíocht nua isteach leis an rogha seo, ach dhéanfaidh an Coimisiún iarrachtaí nua agus iarrachtaí breise chun caighdeán na tástála agus an fhorfheidhmithe a fheabhsú, chomh maith le gníomhaíochtaí chun malartú faisnéise a dhreású.
- (c) Bheadh "an cur chuige reachtach" bunaithe ar dhá chomhpháirt.
 - Ar mhaithe leis an gcuspóir sonrach a chomhlíonadh maidir le sábháilteacht na bhfeithiclí ar an mbóthar a fheabhsú, sa chéad chomhpháirt déantar íoschaighdeán an AE maidir le tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla (TRC)

¹⁰ COM(2010) 754 críochnaitheach.

¹¹ IO L 138 an 1.6.1999, lch 57.

agus iniúchtaí gan choinne cois bóthair (CGCCB) a mhéadú agus caighdeáin éigeantacha a shainiú. Tá sé seo riachtanach le nach laghdódh bearnaí sa chóras éifeachtúlacht fhoriomlán an fhorfheidhmithe ródacmhainneachta.

- Ar mhaithe leis an gcuispóir sonracha a chomhlíonadh maidir leis na sonraí riachtanacha le haghaidh tástálacha ródacmhainneachta agus ó na tástálacha sin a chur ar fáil, d'áireofaí leis an dara comhpháirt an fhéidearthacht córas malartaithe sonraí comhchuibhithe an AE a bhunú, ag an dara céim, a nascfadh na bunachair sonraí atá ann faoi láthair agus a dhéanadh an méid seo a leanas a áirithiú:

go mbeidh rochtain ag gach lárionad TRC ar shonraí ar leibhéal an Deimhnithe Comhréireachta agus ar na sonraí sna córais shábháilteachta leictreonacha (amhail ABS¹², ESC¹³, málaí aeir srl.);

malartú thorthaí na n-iniúchtaí idir na Ballstáit, le rochtain ag na húdaráis forfheidhmithe is tábhachtaí ar an gcóras;

tuairisciú na dtorthaí iniúchta – agus go háirithe léamha an odaiméadair – ag lárionaid TRC chuig údaráis náisiúnta agus Eorpacha chun críocha forfheidhmithe agus staitistiúla.

I roinnt Ballstát tugann líon mór lárionad tástála údaráithe príobháideacha faoi na tástálacha ródacmhainneachta. Chun cur chuige comhsheasmhach a áirithiú, ba cheart nósanna imeachta comhchoiteanna áirithe a shonrú sa reachtaíocht, amhail teorainneacha ama íosta agus an cineál faisnéise a sheolfar ar aghaidh.

Sa mheasúnú tionchair, áfach, léirítear na sochair a bheadh ann dá gcuirfí cur chuige dlí bog agus cur chuige reachtach le chéile. Dá bhrí sin, cuimsíodh na bearta dlí bog dá bhforáladh roimhe seo sa mheasúnú tionchar sna téacsanna reachtacha.

3. EILIMINTÍ DLÍTHIÚLA AN TOGRA

- Achoimre ar an ngníomhaíocht atá beartaithe

Beidh rochtain ag na lárionaid thástála ar an bhfaisnéis theicniúil is gá chun na tástálacha a dhéanamh, lena n-áirítear tástálacha ar chomhphárteanna a bhaineann le sábháilteacht leictreonach amhail ABS nó ESC. Cuirfidh monaróirí rochtain ar an bhfaisnéis sin ar fáil óir go bhfuil sé ann cheana féin le haghaidh deisiú agus cothabháil feithiclí.

Leathnófar an réimse feithiclí atá le tástáil agus áireofar feithiclí dhá roth nó trí roth faoi thiomáint, leantóirí éadroma suas le 3.5 tonna agus tarracóirí le luas deartha níos mó ná 40 km/u. I bhfianaise aois na feithicle agus a míleáiste bhliantúil, déanfar tástáil níos minice ar na gluaisteáin níos sine, agus beidh feithiclí le míleáiste ard faoi réir tástála bliantúla, mar is amhlaidh cheana féin i gcás tacsaithe agus otharcharranna. Déanfar an tástáil ródacmhainneachta laistigh de thréimhse ceithre mhí, agus leis sin beidh a ndóthain solúbthachta ag saoránaigh agus ag oibreoirí.

An trealamh a úsáidfear chun tástáil a dhéanamh, comhlíonfaidh sé íoscheanglais áirithe, rud a fhágfaidh go mbeifear in ann na modhanna tástála dá dtuairiscítear a fheidhmiú go

¹² Córas Coscánaithe Frithghlasála.

¹³ Rialú Leictreonacha Cobhsaíochta.

héifeachtach. Déanfar measúnú ar easpaí a aimsítear de réir rialacha comhchuibhithe a bhaineann lena bhaol do shábháilteacht ar bhóithre.

Beidh leibhéal áirithe eolais agus scileanna ag na cigirí a bhfuil sé de chúram orthu tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh agus beidh siad oile mar is ceart. Beidh cigirí saor ó aon choinbhleacht leasa, go háirithe maidir le naisc eacnamaíocha, phearsanta nó teaghlaigh le sealbhóir dheimhniú chlárúcháin na feithicle. Beidh gníomhaíochtaí tástála ródacmhainneachta arna ndéanamh ag comhlachtaí príobháideacha údaraithe faoi réir maoirseachta.

Coinneofar torthaí na dtástálacha ródacmhainneachta, lena n-áirítear faisnéis maidir le míléaiste na bhfeithiclí, i gcláir náisiúnta, rud a éascóidh aithint na calaoise míléaiste. Ba cheart glacadh leis ar bhealach níos córasaí freisin gur cion é calaois odaiméadair a ndlífear pionós ina leith.

I roinnt Ballstát tugann líon mór lárionad tástála údaraithe príobháideacha faoi na tástálacha ródacmhainneachta. Chun malartú éifeachtúil faisnéise idir Bhallstáit a áirithiú, ba cheart pointí teagmhála náisiúnta a ainmniú agus ba cheart nósanna imeachta comhchoiteanna áirithe a shonrú, amhail teorainneacha ama íosta agus an cineál faisnéise atá le seoladh ar aghaidh.

Beidh sé de chumhacht ag an gCoimisiún leasú a dhéanamh ar an Rialachán d'fhonn teacht chun cinn reachtaíocht cineálcheadaithe an AE maidir le catagóirí feithiclí a chur ar áireamh, más iomchuí, agus chun iarscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i ndáil le dul chun cinn teicniúil, agus an méid sin a dhéanamh trí bhíthin gníomhartha tarmligthe, lena n-áirítear, *inter alia*, nósanna imeachta tástála malartacha bunaithe ar chórais iarchóireála astaíochtaí nua-aimseartha atá fós i mbun forbartha chun comhréireacht astaíochtaí NO_x agus cáithníní atá in úsáid a sheiceáil.

- Bunús dlí

Is é Airteagal 91 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh bunús dlí an togra seo.

- Prionsabal na coimhdeachta

Tá feidhm ag prionsabal na coimhdeachta a mhéid is nach dtagann an togra faoi réir inniúlacht eisiach an Aontais.

Ní fhéadfaidh na Ballstáit cuspóirí an togra a bhaint amach go leormhaith ar an gcúis seo a leanas: socraíodh na ceanglais theicniúla maidir le tástáil ródacmhainneachta ar leibhéal íosta ar leibhéal an Aontais agus tá éagsúlacht mhór sna ceanglais ar fud an Aontais mar thoradh ar an gcaoi a chuir na Ballstáit chun feidhme iad, le tionchair dhiúltacha ar shábháilteacht ar bhóithre agus ar an margadh inmheánach araon.

Dá bhrí sin, comhlíonann an togra prionsabal na coimhdeachta.

- Prionsabal na comhréireachta

Mar a léiríodh sa mheasúnú tionchair, comhlíonann an togra prionsabal na comhréireachta i ngeall is nach dtéann sé thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí maidir le méadú ar shábháilteacht ar bhóithre agus ar chosaint don chomhshaol a bhaint amach trí thástálacha ródacmhainneachta a fheabhsú agus a neartú agus trí chreat iomchuí a chruthú le go mbeidh faisnéis ag sreabhadh gan bhacainní. Cuimsítear leis sin, *inter alia*, íoschaighdeáin a leagan

síos maidir le heolas agus oiliúint na gcigirí mar gheall gur táirgí thar a bheith sofaisticiúil iad feithiclí an lae inniu a bhfuil leibhéal ard teicneolaíochta iontu. Tá feidhm aige sin i leith íoscheanglas don trealamh tástála a úsáidfear i rith tástálacha ródacmhainneachta freisin. Is réamhriachtanais iad na bearta seo a bhfuil gá leo chun méadú ar cháilíocht na tástála a bhaint amach.

- Rogha na hionstraime

Na hionstraimí atá beartaithe: Rialachán.

Meastar é a bheith iomchuí Rialacháin a roghnú chun an ráthaíocht is gá maidir le comhlíonadh a sholáthar agus ag an am céanna gan trasuí i reachtaíocht na mBallstát a cheangal.

4. IMPLEACHT BHUISÉADACH

Níl aon impleacht ag an togra ar bhuiséad an Aontais.

5. EILIMINTÍ ROGHNACHA [NUAIR IS IOMCHUÍ]

- Aisghairm na reachtaíochta atá ann cheana

Má ghlactar leis an togra déanfar an reachtaíocht atá ann cheana a aisghairm.

- An Limistéar Eorpach Eacnamaíoch

Ábhar a bhaineann leis an LEE atá sa ghníomh atá beartaithe agus ba cheart, dá bhrí sin, an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch a chuimsiú ann.

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfheithiclí agus ar leantóirí mótarfheithiclí agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/40/CE

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na Parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹⁴,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún¹⁵,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Ina Pháipéar Bán dar dáta an 28 Márta 2011 'Treochlár um Limistéar Iompair Eorpach Aonair – I dtreo córais iompair atá iomaíoch agus tíosach ar acmhainní'¹⁶ leag an Coimisiún amach an fhís 'dada de bhásanna', is é sin cuspóir an Aontais féachaint leis, as seo go 2050, go laghdófar an líon bás san iompar de bhóthar. Maidir leis an gculpóir sin a bhaint amach, meastar go mbeidh teicneolaíocht feithiclí ina mórchuidiú le feabhas a chur ar shábháilteacht an iompair de bhóthar.
- (2) Ina Theachtaireacht 'I dtreo limistéir Eorpaigh sábháilteachta ar bhóithre: treoshuíomhanna beartais maidir le sábháilteacht ar bhóithre do 2011-2020'¹⁷, bheartaigh an Coimisiún líon iomlán na mbásanna ar bhóithre san Aontas a laghdú faoi dhó arís faoi 2020, ó 2010 ar aghaidh. D'fhonn an sprioc sin a bhaint amach, shainigh an Coimisiún seacht gcuspóir straitéiseacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí

¹⁴ IO C , , lch .

¹⁵ IO C , , lch .

¹⁶ COM(2011) 144 final.

¹⁷ COM(2010) 389 final.

maidir le sábháilteacht feithiclí a mhéadú, straitéis chun líon na ngortuithe a laghdú agus neartú ar shábháilteacht úsáideoirí soghonta bóithre, gluaisrothaithe go háirithe.

- (3) Cuid de chóras ginearálta a áiríthíonn go gcoimeádtar feithiclí i riocht slán agus inghlactha ó thaobh an chomhshaoil a fhad is atá siad in úsáid is ea an tástáil ródacmhainneachta. Ba cheart a chumhdach faoin gcóras sin tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla ar gach feithicil agus iniúchadh teicniúil cois bóthair ar fheithiclí a úsáidtear le haghaidh gníomhaíochtaí tráchtála iompair de bhóthar agus ba cheart forálacha a bheith ann maidir le nós imeachta clárúcháin i leith feithiclí, lena áirithiú nach n-úsáidfear ar na bóithre feithiclí ar baol don tsábháilteacht ar bhóithre iad.
- (4) Glacadh líon áirithe caighdeán agus ceangal teicniúil maidir leis an tsábháilteacht ar bhóithre laistigh den Aontas. Mar sin féin, is gá a áirithiú, trí chóras tástálacha tréimhsiúla cois bóthair, go leanfaidh feithiclí, tar éis iad a bheith curtha ar an margadh, de bheith ag comhlíonadh caighdeán sábháilteachta feadh a saolré. Ba cheart feidhm a bheith ag an gcóras sin maidir le catagóirí feithiclí arna sainiú i dTreoir 2002/24/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Márta 2002 maidir le cineálcheadú mótarfeithiclí dhá roth nó trí roth agus ag aisghairm Threoir 92/61/CEE¹⁸, i dTreoir 2007/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meán Fómhair 2007 lena mbunaítear creat maidir le formheas mótarfeithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh le haghaidh feithiclí den sórt sin¹⁹, agus i dTreoir 2003/37/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Bealtaine 2003 maidir le cineálcheadú tarracóirí talmhaíochta nó foraoiseachta, a leantóirí agus innealra tarraingthe idirmhalartaithe, mar aon lena gcórais, lena gcomhpháirteanna agus lena n-aonaid theicniúla leithleacha agus ag aisghairm Threoir 74/150/CEE²⁰.
- (5) Tá comhghaol follasach idir leibhéal na sábháilteachta ar bhóithre agus an líon easpaí teicniúla atá ar fheithiclí. In 2009 tuairiscíodh 35 000 bás ar bhóithre na hEorpa. Má ghlactar leis gur easpaí teicniúla is cionsiocair le básanna a mhéid céanna is cionsiocair le tionóiscí iad, d'fhéadfadh 2 000 bás sa bhliain san Aontas a bheith bainteach le heaspaí teicniúla feithiclí. I bhfianaise na staidéar atá ar fáil, d'fhéadfaí idir 900 agus 1 100 de na tionóiscí sin a sheachaint ach feabhsuithe oiriúnacha a dhéanamh ar an gcóras tástála ródacmhainneachta.
- (6) Líon beag feithiclí a bhfuil a gcóras rialaithe astaíochtaí ag mífhéidhmiú faoi deara cuid mhaith d'astaíochtaí iomlána an iompair de bhóthair, go háirithe astaíochta CO₂. Meastar gur 5 % den fhlít feithiclí faoi deara 25 % de na hastaíochtaí truailléan go léir. Dá bhrí sin, chuideodh córas tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta an comhshaoil a chaomhnú trí mhéanastaíochtaí feithiclí a laghdú.
- (7) Léiríonn torthaí iontaofa taighde gur lochtanna teicniúla is cionsiocair le 8 % de thionóiscí a raibh baint ag gluaisrothair leo. Tá gluaisrothaithe ar an ngrúpa úsáideoirí bóithre is mó a mbaineann riosca sábháilteachta leo, agus tá ag méadú ar an líon básanna sa ghrúpa sin. Tá barraíocht ionadaíochta ag tiománaithe móipéidí sa

¹⁸ IO L 124, 9.5.2002, lch. 1.

¹⁹ IO L 263, 9.10. 2007, lch. 1

²⁰ IO L 171, 9.7. 2003, lch. 1.

líon básanna; maraíodh 1 400 díobh in 2008. Sin an chúis a ndéanfar an raon feithiclí a thástálfar a leathnú d'fhonn an grúpa úsáideoirí bóithre is mó atá i mbaol a chumhdach, eadhon feithiclí cumhachtaithe dhá roth agus trí roth.

- (8) Diaidh ar ndiaidh, tá feithiclí talmhaíochta ag a bhfuil uasluas dearaidh is mó ná 40 km/u ag gabháil áit na dtrucaílí i ngníomhaíochtaí iompair áitiúla. Tá an poitéinseal riosca a bhaineann leis na feithiclí sin inchomparáide le poitéinseal riosca trucaílí agus ba cheart caitheamh leo sa dóigh chéanna a gcaitear le trucaílí, dá bhrí sin, a fhad a bhaineann le tástáil ródacmhainneachta.
- (9) Tá feithiclí ar díol spéise staire iad in ainm is oidhreacht na linne ina ndearnadh iad a chaomhnú agus ós annamh a thiomáintear ar na bóithre poiblí iad ba cheart é a fhágáil faoi na Ballstáit síneadh a chur leis an tréimhse de thástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta is infheidhme maidir leis na feithiclí sin. Ba cheart, leis, rialú na dtástálacha ródacmhainneachta a dhéantar ar chineálacha eile sainfeithiclí a bheith faoi na Ballstáit.
- (10) Gníomhaíocht cheannasach is ea an tástáil ródacmhainneachta agus ba cheart, dá bhrí sin, gurbh iad na Ballstáit, nó comhlachtaí a gcuirfí an cúram sin orthu faoi mhaoirseacht na mBallstát, a dhéanfadh í. Ba cheart go leanfadh na Ballstáit de bheith freagrach as tástáil ródacmhainneachta fiú amháin sa chás go bhfuil sé ceadmhach faoin gcóras náisiúnta údarú a thabhairt do chomhlachtaí príobháideacha, lena n-áirítear comhlachtaí deisiúcháin.
- (11) Chun iniúchadh a dhéanamh ar fheithiclí, ar na comhpháirteanna sábháilteachta leictreonacha go háirithe, tá sé sár-riachtanach rochtain a bheith ar shonraíochtaí teicniúla gach feithicle. Dá bhrí sin, ba cheart do mhonaróirí feithiclí ní amháin an tacar iomlán sonraí arna chumhdach ag an deimhniú comhréireachta a sholáthar, ba cheart dóibh, leis, rochtain a chur ar fáil ar na sonraí is gá d'fhonn a fhíorú go bhfuil na comhpháirteanna a bhaineann le sábháilteacht agus leis an gcomhshaol ag feidhmiú. Ar an gcuma chéanna, ba cheart na forálacha a bhaineann le rochtain ar fhaisnéis faoi dheisiú agus faoi chothabháil a chur i bhfeidhm sa chaoi is go mbeidh rochtain ag lárionaid chigireachta ar an bhfaisnéis is gá chun ródacmhainneacht a thástáil. Tá sé sin ríthábhachtach, go háirithe i gcás córas a rialaítear go leictreonach, agus ba cheart gach eilimint a shuiteáil an monaróir a bheith cumhdaithe.
- (12) Chun ardchaighdeán tástála a bhaint amach ar fud an Aontais, ba cheart an trealamh tástála atá le húsáid sna tástálacha mar aon le cothabháil agus calabrú an trealaimh sin a shonrú ar leibhéal an Aontais.
- (13) Agus tástálacha ródacmhainneachta á ndéanamh acu, ba cheart do chigirí gníomhú go neamhspleách agus ba cheart gach coinbhleacht leasa a sheachaint. Níor cheart, dá bhrí sin, tuarastal ná aon tairbhe phearsanta nó eacnamaíoch a bheith ag brath ar thorthaí tástálacha ródacmhainneachta.
- (14) Níor cheart torthaí scrúdaithe a athrú chun críocha tráchtála. Níor cheart an comhlacht maoirseachta a bheith in ann torthaí tástála ródacmhainneachta a athrú ach amháin sa chás gur follas go bhfuil torthaí scrúdaithe ródacmhainneachta a rinne cigire mícheart.
- (15) Caithfidh ardleibhéal scileanna agus inniúlachtaí a bheith ag an bhfoireann tástála chun tástálacha ródacmhainneachta d'ardchaighdeán a dhéanamh. Ba cheart córas

oiliúna, lena n-áirítear oiliúint tosaigh agus oiliúint thréimhsiúil athnuachana, a thabhairt isteach. Ba cheart idirthréimhse a shainiú chun éascaíocht a dhéanamh don fhoireann atá ann cheana dul i dtaithí ar an gcóras oiliúna tréimhsiúla.

- (16) D'fhonn a áirithiú nach laghdóidh ar an ardchaighdeán tástála de réir a chéile, ba cheart ceangal a bheith ar na Ballstáit córas dearbhaithe cáilíochta a bhunú a chuimseodh na próisis maidir le húdarú, maoirseacht, tarraingt siar, cur ar fionraí nó cur ar ceal údaraithe chun tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh.
- (17) Ba cheart minicíocht na dtástálacha a athrú de réir chineál na feithicle agus de réir míleáiste. Is dóchúla go mbeidh easpaí teicniúla ar fheithiclí nuair atá aois áirithe slánaithe acu, go háirithe feithiclí a mbaintear dianúsáid astu agus a bhfuil míleáiste áirithe curtha díobh. Is iomchuí, dá bhrí sin, minicíocht na dtástálacha a mhéadú i gcás feithiclí scothaosta agus feithiclí a bhfuil ardmhíleáiste curtha díobh.
- (18) Ionas go mbeidh solúbthacht éigin ag úinéirí feithiclí agus ag oibreoirí, ba cheart na Ballstáit a bheith in ann tréimhse roinnt seachtainí a shainiú nár mhór an tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta a dhéanamh lena linn.
- (19) Ba cheart go gcumhdódh na tástálacha ródacmhainneachta gach mír a bhaineann le dearadh, déanamh agus trealamh na feithicle ar leith atá á tástáil. I bhfianaise na teicneolaíochta feithiclí atá ann faoi láthair, ba cheart córais nua-aimseartha leictreonacha a bheith ar an liosta míreanna atá le tástáil. D'fhonn tástáil ródacmhainneachta a chomhchuiibriú, ba cheart modhanna tástála do gach ceann de na míreanna tástála a shainiú.
- (20) D'fhonn comhchuiibriú a éascú agus d'fhonn comhsheasmhacht caighdeán a áirithiú, ba cheart liosta neamh-uileghabhálach de na príomhchúiseanna leis an teip a sholáthar i gcás gach míre tástála. D'fhonn comhsheasmhacht a bhaint amach maidir le breithiúnas á thabhairt ar bhail na feithicle atá á tástáil, ba cheart teipeanna a bhraitear a mheas de réir comhchaighdeán.
- (21) An té ar sealbhóir clárú feithicle é atá faoi réir tástála ródacmhainneachta a mbraitear easpaí lena linn, go háirithe easpaí ar baol don tsábháilteacht ar bhóithre iad, ba cheart dó iad a cheartú gan mhoill. I gcás easpaí contúirteacha, ba cheart clárú na feithicle a tharraingt siar nó go mbeidh na heaspaí sin go hiomlán ceartaithe.
- (22) Ba cheart deimhniú ródacmhainneachta a eisiúint tar éis gach tástála, ina mbeidh, *inter alia*, faisnéis a bhaineann le céannacht na feithicle agus faisnéis faoi thorthaí na tástála. D'fhonn a áirithiú go ndéanfar an obair leantach is ceart i ndiaidh tástálacha ródacmhainneachta, ba cheart do na Ballstáit an fhaisnéis sin a bhailiú agus a choinneáil i mbunachar sonraí.
- (23) Meastar go mbíonn calaois odaiméadair ag baint le 5 %–12 % de dhíolacháin charranna athláimhe, rud a tharraingíonn mórchaillteanas roinnt billiún euro gach bliain ar an tsochaí agus a thugann meastachán mícheart ar ródacmhainneacht feithiclí. A fhad a bhaineann le calaois odaiméadair a chomhrac, d'fhágfadh taifeadadh míleáiste a bheith sa deimhniú ródacmhainneachta, in éineacht leis an oibleagáid deimhniú na tástála roimhe a thabhairt ar láimh, d'fhágfadh sé gurbh fhusa cur isteach nó ionramháil ar an odaiméadar a bhrath. Ina theannta sin, ba cheart a mheas ar bhealach níos córasaí gur cion é calaois odaiméadair a ndlífear pionós ina leith.

- (24) I roinnt Ballstát, déanann líon mór lárionad tástála údaraithe príobháideacha na tástálacha ródacmhainneachta. D'fhonn malartú éifeachtúil faisnéise idir na Ballstáit a áirithiú, ba cheart pointí teagmhála náisiúnta a ainmniú agus ba cheart nósanna imeachta comhchoiteanna áirithe a shonrú a bhaineann, ar a laghad, le teorainneacha ama agus le cineál na faisnéise a bheidh le cur ar aghaidh.
- (25) Cuid de chóras ginearálta rialála is ea tástáil ródacmhainneachta, córas a rialaíonn feithiclí feadh a saolré, idir údarú, chlárú, chigireachtaí agus bhriseadh. Is dealraitheach go mbeidh forbairt agus idirnascadh bunachar sonraí leictreonach náisiúnta feithiclí agus bunachar sonraí leictreonach feithiclí monaróirí ina mhórchuidiú le feabhas a chur ar éifeachtúlacht an tslabhra iomláin riaracháin a bhaineann le cúrsaí feithiclí agus le costais agus ualaigh riaracháin a laghdú. Ba cheart don Choimisiún, dá bhrí sin, staidéar a dhéanamh ar chomh hindéanta, chomh costasach agus chomh tairbheach a bheadh sé ardán leictreonach Eorpach d'fhaisnéis faoi fheithiclí a bhunú chun na críche sin.
- (26) Ar mhaithe leis an Rialachán seo a fhorlíonadh le tuilleadh sonraí teicniúla, ba cheart an chumhacht gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a thabhairt don Choimisiún d'fhonn an forás a thiocfaidh ar reachtaíocht an Aontais maidir le cineálcheadú catagóirí feithiclí, chomh maith leis an ngá na hIarscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise dul chun cinn teicniúil, a chur san áireamh. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear comhairliúchán le saineolaithe. Le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, ba cheart don Choimisiún a áirithiú go ndéanfar na doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (27) D'fhonn a áirithiú go mbeidh coinníollacha cur chun feidhme an Rialacháin seo aonfhoirmeach, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí cur chun feidhme a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú inniúlachtaí chur chun feidhme an Choimisiúin²¹.
- (28) Ba cheart go gcomhlíonfadh na saoráidí agus an trealamh tástála a úsáidtear sna hionaid tástála na ceanglais atá leagtha amach maidir le tástálacha ródacmhainneachta. Ós rud é go gciallódh sin go mbeadh infheistíochtaí agus oiriúnaithe móra a dhíth nach bhféadfaí a dhéanamh láithreach, ba cheart tréimhse cúig bliana a dheonú chun na ceanglais sin a chomhlíonadh. Ar an gcuma chéanna, ba cheart tréimhse cúig bliana a dheonú do na comhlachtaí maoirseachta na critéir agus na ceanglais go léir maidir le húdarú agus maoirseacht lárionad tástála a chomhlíonadh.
- (29) Ós rud é nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, eadhon comhcheanglais íosta agus rialacha comhchuibhithe a leagan síos maidir le tástálacha ródacmhainneachta ar

²¹ IO L 55, 28.2.2011, lch. 13.

fheithiclí laistigh den Aontas a chur i gcrích, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta atá leagtha amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, atá leagtha amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.

- (30) Urramaíonn an Rialachán seo na cearta bunúsacha agus na prionsabail a dtugtar aitheantas dóibh go háirithe i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, dá dtagraítear in Airteagal 6 den Chonradh ar an Aontas Eorpach.
- (31) Déanann an Rialachán seo ceanglais theicniúla Threoir 2009/40/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Bealtaine 2009 a nuashonrú maidir le tástálacha ródacmhainneachta ar mótarfheithiclí agus ar a leantóirí²², agus méadaíonn sé raon feidhme na Treorach sin ionas go gcumhdófar, go háirithe, bunú larionad tástálacha agus a gcomhlachtaí maoirseachta agus ainmniú cigirí a mbeidh de chúram orthu tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh. Dá bhrí sin, ba cheart an Treoir sin a aisghairm. Lena chois sin, ionchorpraítear sa Rialachán seo na rialacha atá i Moladh 2010/378/AE ón gCoimisiún an 5 Iúil 2010 maidir le measúnú a dhéanamh ar lochtanna le linn tástálacha ródacmhainneachta i gcomhréir le Treoir 2009/40/CE²³ d'fhonn rialú is fearr a dhéanamh ar mhodhanna tástálacha ródacmhainneachta.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1 **Ábhar**

Bunaítear leis an Rialachán seo córas de thástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar fheithiclí.

Airteagal 2 **Raon Feidhme**

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le feithiclí ag a bhfuil luas dearaidh is mó ná 25 km/u, sna catagóirí seo a leanas, dá dtagraítear i dTreoir 2002/24/CE, i dTreoir 2007/46/CE agus i dTreoir 2003/37/CE:
 - mótarfheithiclí ar a bhfuil ar a laghad ceithre roth, a úsáidtear chun paisinéirí a iompar agus nach bhfuil níos mó ná ocht suíochán iontu sa bhreis ar shuíochán an tiománaí – catagóir feithiclí M1,

²² IO L 141, 6.6.2009, lch. 12.

²³ IO L 173, 8.7.2010, lch. 74.

- mótarfheithiclí a úsáidtear chun paisinéirí a iompar agus ina bhfuil níos mó ná ocht suíochán cé is moite de shuíochán an tiománaí – catagóirí feithiclí M2 agus M3,
- mótarfheithiclí ar a bhfuil ar a laghad ceithre roth, a úsáidtear de ghnáth chun earraí a iompar de bhóthar agus a bhfuil uasmhais cheadaithe nach mó ná 3 500 kg acu – catagóir feithiclí N1,
- mótarfheithiclí a úsáidtear chun earraí a iompar agus a bhfuil uasmhais cheadaithe is mó ná 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí N2 agus N3,
- leantóirí agus leathleantóirí a bhfuil uasmhais cheadaithe nach mó ná 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí O1 agus O2,
- leantóirí agus leathleantóirí a bhfuil uasmhais cheadaithe is mó ná 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí O3 agus O4,
- feithiclí dhá roth nó trí roth – catagóirí feithiclí L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e agus L7e,
- tarracóirí rothaí a bhfuil uasluas dearaidh os cionn 40 km/u acu – catagóir feithiclí T5.

2. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:

- feithiclí ar díol spéise staire iad,
- feithiclí de chuid na bhfórsaí armtha, de chuid na seirbhísí dóiteán, de chuid na cosanta sibhialta, nó de chuid na seirbhísí éigeandála tarrthála,
- feithiclí a úsáideann gnóthais talmhaíochta, ghairneoireachta, forasoiseachta, feirmeoireachta, nó iascaireachta agus a bhfuil uasluas dearaidh nach mó ná 40 km/u acu,
- feithiclí speisialaithe lena n-iompraítear trealamh sorcas agus aonach siamsaíochta agus a bhfuil uasluas dearaidh nach mó ná 40 km/u acu agus nach n-oibrítear ach ar chríoch an Bhallstáit i gceist.

3. Féadfaidh na Ballstáit ceanglais náisiúnta a thabhairt isteach maidir le tástálacha ródacmhainneachta ar fheithiclí atá liostaithe i mír 2 agus atá cláraithe ar a gcríoch.

Airteagal 3 **Sainmhínithe**

Chun críche an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'feithicil' aon mhótarfheithicil nó aon leantóir a ghabhann léi nach feithicil iarnróid-iompartha í;
- (2) ciallaíonn 'mótarfheithicil' aon fheithicil chumhacht-tiomáinte ar rothaí a ghluaiseann uaithi féin agus a bhfuil uasluas dearaidh is mó ná 25/u km aici;

- (3) ciallaíonn 'leantóir' aon fheithicil neamh-fhéinghluaiste ar rothaí a ceapadh agus a rinneadh le bheith tarraingthe ag mótarfheithicil;
- (4) ciallaíonn 'leathleantóir' aon leantóir a ceapadh le bheith cúpláilte le mótarfheithicil i gcaoi is go luíonn cuid di ar an mótarfheithicil agus gurb í an mhótarfheithicil a iompraíonn cuid mhór dá mais agus de mhais a hualaiigh;
- (5) ciallaíonn 'feithiclí dhá roth nó trí roth' aon fheithicil chumhacht-tiomáinte ar dhá roth, le taobhcharr nó gan é, trírothaigh, agus cuadrothair;
- (6) ciallaíonn 'feithicil atá cláraithe i mBallstát' feithicil atá cláraithe nó atá curtha i seirbhís i mBallstát;
- (7) ciallaíonn 'feithicil ar díol spéise staire í' aon fheithicil a chomhlíonann gach ceann de na coinníollacha seo a leanas:
 - Monaraíodh é ar a laghad 30 bliain ó shin,
 - Coinnítear caoi uirthi le comhpháirteanna athsholáthair ar macasamhla iad de chomhpháirteanna stairiúla na feithicle;
 - Ní dhearnadh aon athrú ar ghnéithe theicniúla a príomh-chomhpháirteanna amhail an t-inneall, na coscáin, an stiúradh nó an crochadh, agus
 - Níor athraíodh a cuma;
- (8) ciallaíonn 'sealbhóir deimhnithe clárúcháin' an duine a bhfuil an fheithicil cláraithe ina ainm;
- (9) ciallaíonn 'tástáil ródacmhainneachta' fíorú go gcomhlíonann páirteanna agus comhpháirteanna feithicle na ceanglais sábháilteachta agus chomhshaoil a bhí i bhfeidhm tráth an chineálcheadaithe, tráth an chéad chlárúcháin nó an chur i seirbhís, agus tráth an iarfheistithe;
- (10) ciallaíonn 'ceadú' aon chatagóir ceadúcháin dá dtagraítear i dTreoir 2007/46/CE;
- (11) ciallaíonn 'easpaí' lochtanna teicniúla agus cásanna eile neamhchomhlíonta a fhaightear le linn tástála ródacmhainneachta;
- (12) ciallaíonn 'dearbhu ródacmhainneachta' dearbhu arna eisiúint ag an údarás inniúil nó ag lárionad tástála, ina bhfuil toradh na tástála agus an measúnú foriomlán ar an bhfeithicil.
- (13) ciallaíonn 'cigire' duine arna údarú ag Ballstát le tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh i lárionad tástála nó iad a dhéanamh thar ceann údaráis inniúil;
- (14) ciallaíonn 'údarás inniúil' údarás nó comhlacht poiblí atá freagrach as bainistiú an chórais náisiúnta tástálacha ródacmhainneachta, lena n-áirítear, nuair is iomchuí, tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh;
- (15) ciallaíonn 'lárionad tástála' comhlachtaí poiblí nó príobháideacha nó forais phoiblí nó phríobháideacha, lena n-áirítear iad sin a dhéanann deisiúcháin feithiclí, arna n-údarú ag Ballstát le tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh;

- (16) ciallaíonn 'comhlacht maoirseachta' comhlacht arna bhunú ag Ballstát, ar comhlacht é atá freagrach as lárionaid tástála agus as maoirseacht a dhéanamh ar lárionaid tástála.

CAIBIDIL II

OIBLEAGÁIDÍ GINEARÁLTA

Airteagal 4 **Freagrachtaí**

1. Déanfar mótarfheithiclí agus a leantóirí a thástáil go tréimhsiúil i gcomhréir leis an Rialachán seo i mBallstát a gcláraithe.
2. Is é údarás inniúil Ballstáit nó is iad lárionaid tástála arna n-údarú ag na Ballstáit a dhéanfaidh tástálacha ródacmhainneachta.
3. Cuirfidh monaróirí ar fáil do na lárionaid tástála, nó don údarás inniúil nuair is iomchuí, rochtain ar an bhfaisnéis theicniúil is gá chun tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh, mar atá leagtha amach in Iarscríbhinn I. Glacfaidh an Coimisiún rialacha mionsonraithe maidir leis na nósanna imeachta i ndáil le rochtain ar an bhfaisnéis theicniúil atá leagtha amach in Iarscríbhinn I i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 16(2).
4. Is é sealbhóir an deimhnithe clárúcháin a bheidh freagrach as bail shábháilte ródacmhainneach a choinneáil ar an bhfeithicil i dtólamh.

CAIBIDIL III

CEANGLAIS MAIDIR LE TÁSTÁLACHA RÓDACMHAINNEACHTA

Airteagal 5 **Dáta agus minicíocht na dtástálacha**

1. Beidh feithiclí faoi réir tástála ródacmhainneachta cothrom lae dháta an chéad chláráithe, i gceann na n-idirthréimhsí seo a leanas ar a laghad:
 - Feithiclí chatagóirí L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e agus L7e: ceithre bliana tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, dhá bhliain ina dhiaidh sin, agus gach bliain as sin amach;
 - Feithiclí chatagóirí M1, N1 agus O2: ceithre bliana tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, dhá bhliain ina dhiaidh sin, agus gach bliain as sin amach;

- Feithiclí chatagóir M1 atá cláraithe mar thacsaithe nó mar otharcharranna, feithiclí chatagóirí M2, M3, N2, N3, T5, O3 agus O4: bliain amháin tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, agus gach bliain as sin amach;
2. I gcás ina bhfuil míleáiste 160 000 km slánaithe ag feithicil de chatagóirí M1 nó N1 tráth an chéad tástála ródacmhainneachta i ndiaidh a céadchláraithe, beidh sí faoi réir tástála ródacmhainneachta gach bliain ina dhiaidh sin.
 3. Féadfaidh sealbhóir an deimhnithe cláraithe iarraidh ar an lárionad tástála, nó ar an údarás inniúil nuair is iomchuí, an tástáil ródacmhainneachta a dhéanamh le linn tréimhse ó thús na míosa roimh an mí ina bhfuil cothrom lae an dáta dá dtagraítear i mír 1 go dtí deireadh an dara mí i ndiaidh an dáta sin, gan difear a dhéanamh do dháta an chéad tástála ródacmhainneachta eile.
 4. Beag beann ar dháta a tástála ródacmhainneachta deireanaí, féadfaidh an t-údarás inniúil a cheangail go mbeidh feithicil faoi réir tástála ródacmhainneachta nó tástála breise roimh an dáta dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, sna cásanna seo a leanas:
 - i ndiaidh tionóisc a d'imir mórdhamáiste ar na príomh-chomhpháirteanna sábháilteachta amhail na rothaí, an crochadh, limistéir dhífhoirmithe, an stiúradh nó na coscáin;
 - i gcás ina n-athraítear nó ina modhnaítear córais agus comhpháirteanna sábháilteachta agus comhshaoil na feithicle;
 - i gcás ina n-athraítear sealbhóir dheimhniú clárúcháin na feithicle.

Airteagal 6

Inneachar na dtástálacha agus na modhanna tástála

1. Cuimseoidh an tástáil ródacmhainneachta na réimsí dá dtagraítear i bpointe 2 d'Iarscríbhinn II.
2. I gcás gach réimse dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh údaráis inniúla an Bhallstáit nó an lárionad tástála tástáil ródacmhainneachta a chuimseoidh ar a laghad na míreanna atá leagtha amach i bpointe 3 d'Iarscríbhinn II, agus úsáidfear an modh is infheidhme maidir le tástáil na míreanna sin.

Airteagal 7

Easpaí a mheasúnú

1. Maidir le gach mír a bhfuil tástáil le déanamh uirthi, tá in Iarscríbhinn III íosliosta d'easpaí a d'fhéadfadh a bheith ann agus leibhéal tromchúise ag gach ceann acu.
2. Agus tástáil ródacmhainneachta á déanamh aige, luafaidh an cigire leibhéal déine le gach easpa a bhraitear agus aicmeofar í i gceann de na grúpaí seo a leanas:
 - mioneaspaí nach bhfuil aon mhóréifeacht acu ar shábháilteacht na feithicle agus neamhchomhlíontaí beaga eile,
 - móreaspaí a d'fhéadfadh sábháilteacht na feithicle a lagú nó úsáideoirí eile bóthair a chur i mbaol nó neamhchomhlíontaí níos tromchúisí eile;

- easpaí contúirteacha arb ionann iad agus riosca díreach láithreach don tsábháilteacht ar bhóithre a fhágann nach féidir an fheithicil a úsáid ar an mbóthar in imthosca ar bith.
3. Feithicil a bhfuil easpaí inti a bhaineann le níos nó ná grúpa easpaí amháin dá dtagraítear i mir 2, déanfar í a aicmiú sa ghrúpa a chomhfhreagraíonn don easpa is tromchúisí. Feithicil ina bhfuil roinnt easpaí den aon ghrúpa, aicmeofar í sa chéad ghrúpa eile is tromchúisí d'easpaí, más é éifeacht na n-easpaí sin in éineacht go bhfuil riosca níos mó don tsábháilteacht ar bhóithre.

Airteagal 8

Deimhniú ródacmhainneachta

1. An lárionad tástála, nó más iomchuí, an t-údarás inniúil, a rinne an tástáil ródacmhainneachta ar fheithicil, eiseoidh sé deimhniú ródacmhainneachta don fheithicil sin ina mbeidh ar a laghad na nithe atá leagtha síos in Iarscríbhinn IV.
2. Déanfaidh an lárionad tástála, nó más iomchuí, an t-údarás inniúil, an deimhniú ródacmhainneachta a sholáthar don duine a thug an fheithicil ar láimh lena tástáil, nó i gcás deimhniú ródacmhainneachta leictreonach, leagan clóite cuídheimhnithe den deimhniú sin a sholáthar.
3. Amhail ó dháta teacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus ar a dhéanaí trí bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh na lárionaid tástála an fhaisnéis atá ar na deimhnithe ródacmhainneachta a eisíonn siad a chur in iúl go leictreonach d'údarás inniúil an Bhallstáit. Cuirfear sin in iúl laistigh de thréimhse réasúnta tar éis eisiúint na ndeimhnithe ródacmhainneachta. Go dtí an dáta sin, féadfaidh na lárionaid tástála an fhaisnéis sin a chur in iúl don údarás inniúil ar dhóigh eile. Coimeádfaidh an t-údarás inniúil an fhaisnéis sin go ceann 36 mí ón dáta a fuarthas í.
4. Chun críocha an t-odaiméadar a léamh, agus i gcás nár cuireadh an fhaisnéis sin in iúl go leictreonach i ndiaidh na tástála ródacmhainneachta, cuirfidh an cigire de cheangal ar an duine a thug an carr ar láimh an deimhniú a eisíodh i ndiaidh na tástála ródacmhainneachta roimhe sin a thaispeáint.
5. Cuirfear torthaí na tástála ródacmhainneacht in iúl d'údarás clárúcháin na feithicle. Beidh san fhógra sin an fhaisnéis atá luaite sa deimhniú ródacmhainneachta.

Airteagal 9

Obair leantach maidir le heaspaí

1. I gcás mioneaspaí, agus sa chás sin amháin, áiritheoidh sealbhóir an deimhnithe clárúcháin go gceartófar na heaspaí sin gan mhoill. Ní gá go gcaithfear an fheithicil a thástáil an athuair.
2. I gcás móreaspaí, cinnfidh an t-údarás inniúil cé na coinníollacha ar a bhféadfar feithicil a úsáid sula gcuirfear tástáil ródacmhainneachta eile uirthi. Déanfar an scrúdú eile sin laistigh de shé mí i ndiaidh na tástála tosaigh.

3. I gcás móreaspaí contúirteacha, ní úsáidfear an fheithicil ar bhóithre a bhfuil teacht ag an bpobal orthu agus tarraingeofar siar a clárú i gcomhréir le hAirteagal 3a de Threoir XXX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir 1999/37/CE ón gComhairle maidir le doiciméid chlárúcháin feithicil²⁴ nó go gceartófar na heaspaí agus go n-eiseofar deimhniú ródacmhainneachta nua á dhearbhu go bhfuil bail ródacmhainneach ar an bhfeithicil.

Airteagal 10 **Cruthúnas ar an tástáil**

Déanfaidh an lárionad tástála, nó más iomchuí, údarás inniúil an Bhallstáit a rinne an tástáil ródacmhainneachta ar fheithicil atá cláraithe ar a chríoch, cruthúnas a eisiúint do gach feithicil ar éirigh an tástáil léi. Luafar ar an gcruthúnas dáta an chéad tástála ródacmhainneachta eile.

Aithneoidh gach Ballstát cruthúnas a eisítear i gcomhréir le mír 1.

CAIBIDIL IV

FORÁLACHA RIARACHÁIN

Airteagal 11

Saoráidí agus trealamh tástála

1. Comhlíonfaidh saoráidí agus trealamh tástála a úsáidtear chun tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh na híoscheanglais theicniúla atá leagtha síos in Iarscríbhinn V.
2. Déanfaidh na lárionaid tástála, nó más iomchuí, an t-údarás inniúil, na saoráidí agus an trealamh tástála a chothabháil i gcomhréir leis na sonraíochtaí a chuirfidh an monaróir ar fáil.
3. Aon trealamh a úsáidfear chun tomhais a thógáil, déanfar é a chalabhrú go tráthrialta i gcomhréir leis na sonraíochtaí a chuir an monaróir ar fáil.

Airteagal 12 **Cigirí**

1. Cigirí a chomhlíonann na híoscheanglais maidir le hinniúlachtaí agus oiliúint atá leagtha síos in Iarscríbhinn VI a dhéanfaidh na tástálacha ródacmhainneachta.

²⁴ IO L XX, XX.XX.XXXX, lch. XX.

2. Eiseoidh na Ballstáit deimhniú do chigirí a chomhlíonann na híoscheanglais maidir le hinniúlachtaí agus oiliúint. Beidh sa deimhniú sin, ar a laghad, an fhaisnéis atá luaite i bpointe 3 d'Iarscríbhinn VI.
3. Cigirí atá fostaithe ag údaráis inniúla na mBallstát nó ag lárionad tástála ar dháta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo, beidh siad díolmhaithe ó na ceanglais atá leagtha síos i bpointe 1 d'Iarscríbhinn VI. Eiseoidh na Ballstáit deimhniú coibhéise do na cigirí sin.
4. Agus tástáil ródacmhainneachta á déanamh, beidh an cigire saor ó gach cineál coinbhleachta leasa, go háirithe a fhad a bhaineann le naisc eacnamaíocha, phearsanta nó ghaoil le sealbhóir an deimhnithe clárúcháin.
5. Cuirfidh an lárionad tástála in iúl don duine a thug an fheithicil ar láimh na deisithe is gá a dhéanamh agus ní athróidh sé torthaí na tástála chun críocha tráchtála.
6. Ní fhéadfaidh an comhlacht maoirseachta torthaí tástála ródacmhainneachta a rinne cigire a athrú ach amháin más follas go bhfuil torthaí na tástála sin mícheart.

Airteagal 13

Údarú agus maoirseacht lárionad tástála

1. Déanfaidh comhlacht maoirseachta ar a laghad na cúraimí dá bhforáiltear i bpointe 1 d'Iarscríbhinn VII, agus comhlíonfaidh sé na ceanglais atá leagtha síos i bpointe 2 agus i bpointe 3 den Iarscríbhinn chéanna.

Cuirfidh na Ballstáit ar fáil don phobal na rialacha agus na nósanna imeachta maidir leis an eagrú, na cúraimí agus na ceanglais is infheidhme maidir le foireann na gcomhlachtaí maoirseachta.

Beidh comhlachtaí maoirseachta neamhspleách ar lárionaid tástála agus ar mhonaróirí feithiclí.

2. Lárionaid tástála atá á n-oibriú go díreach ag údarás inniúil, beidh siad díolmhaithe ó na ceanglais maidir le húdarú agus maoirseacht.

CAIBIDIL V

COMHAR AGUS MALARTÚ FAISNÉISE

Airteagal 14

Comhar riaracháin idir na Ballstáit

1. Ainmneoidh na Ballstáit pointe teagmhála náisiúnta a bheidh freagrach as malartú faisnéise leis na Ballstáit eile agus leis an gCoimisiún a fhad a bhaineann le cur i bhfeidhm an Rialacháin seo.
2. Cuirfidh na Ballstáit ar aghaidh chuig an gCoimisiún ainmneacha agus sonraí teagmhála a bpointe náisiúnta teagmhála ar a dhéanaí [aon bhliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo] agus cuirfidh siad in iúl don Choimisiún gan

mhoill aon athrú a dhéantar air. Déanfaidh an Coimisiún liosta de na pointí teagmhála go léir a thiomsú agus cuirfidh sé an liosta sin ar aghaidh chuig na Ballstáit.

Airteagal 15

Ardán leictreonach d'fhaisnéis faoi fheithiclí

Scrúdóidh an Coimisiún cé chomh hindéanta, chomh costasach agus chomh tairbheach a bheadh sé ardán leictreonach d'fhaisnéis faoi fheithiclí a bhunú d'fhonn faisnéis maidir le sonraí i leith tástála ródacmhainneachta a mhalartú idir údaráis inniúla na mBallstát atá freagrach as tástáil, as clárú agus ceadú feithiclí, na lárionaid tástála agus na monaróirí feithiclí.

I bhfianaise an scrúdaithe sin, molfaidh agus measúnóidh an Coimisiún roghanna beartais éagsúla, lena n-áirítear an fhéidearthacht an ceanglas maidir le cruthúnas i leith tástála dá bhforáiltear in Airteagal 10 a bhaint. Laistigh de dhá bhliain tar éis dháta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo, tuairisceoidh an Coimisiún do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle ar thorthaí a scrúdaithe, agus tiolacfaidh sé, más iomchuí, togra reachtach.

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA MAIDIR LE CUMHACHTAÍ CUR CHUN FEIDHME AGUS CUMACHTAÍ TARMLIGTHE

Airteagal 16

Coiste Ródacmhainneachta

1. Beidh coiste de chúnamh ag an gCoimisiún. Coiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 a bheidh sa Choiste sin.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011. I gcás ina gcaithfear tuairim an choiste a fháil trí nós imeachta i scríbhinn, cuirfear deireadh leis an nós imeachta sin gan toradh nuair a chinnfidh cathaoirleach an choiste amhlaidh, laistigh den teorainn ama chun tuairim a thabhairt, nó nuair a iarrfaidh tromlach simplí de chomhaltaí an choiste é.

Airteagal 17

Gníomh tarmligthe

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 19 d'fhonn:

- Airteagal 2(1) agus Airteagal 5(1) agus (2) a thabhairt cothrom le dáta de réir mar is iomchuí chun na hathruithe ar na catagóirí feithiclí a thig as leasuithe ar an reachtaíocht dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a chur san áireamh,

- na hIarscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise dul chun cinn theicniúil nó chun modhnú ar an reachtaíocht idirnáisiúnta nó ar reachtaíocht an Aontais a chur san áireamh.

Airteagal 18

Tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar na cumhachtaí don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Is go ceann tréimhse éiginnte ó [dáta teacht i bhfeidhm an Rialacháin seo] a thabharfar tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 17.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 17 a chúlghairm tráth ar bith. Cuirfidh cinneadh cúlghairm a dhéanamh deireadh le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Beidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith go comhuaineach do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.
5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlacfar de bhun Airteagal 17 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid déanta ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí ó tugadh fógra i dtaobh an ghnímh sin do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid ina choinne. Cuirfear dhá mhí leis an tréimhse sin ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

CAIBIDIL VII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 19

Pionóis

1. Leagfaidh na Ballstáit síos na rialacha a bhaineann leis na pionóis is infheidhme maidir le sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus déanfaidh siad gach beart is gá lena áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Beidh na pionóis sin éifeachtach, comhréireach, athchomhairleach agus neamh-idirdhealaitheach.
2. Déanfaidh gach Ballstát na bearta is gá d'fhonn a áirithiú go measfar gur cion atá in aon ionramháil nó cur isteach ar odaiméadar agus go mbeidh sin inphionóis le pionóis atá éifeachtach, comhréireach, athchomhairleach agus neamh-idirdhealaitheach.

3. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na forálacha sin [*bliain, ar a dhéanaí, ón dáta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo*] agus tabharfaidh siad fógra don Choimisiún gan mhoill faoi aon leasú a dhéanfar ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh.

Airteagal 20 **Forálacha idirthréimhseacha**

1. Saoráidí agus trealamh tástála dá dtagraítear in Airteagal 11 nach gcomhlíonann na híoscheanglais atá leagtha síos in Iarscríbhinn V an [*dáta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo*], féadfar iad a úsáid chun tástála ródacmhainneachta a dhéanamh go ceann tréimhse nach faide ná cúig bliana i ndiaidh an dáta sin.
2. Déanfaidh na Ballstáit na ceanglais atá leagtha síos in Iarscríbhinn VII a chur i bhfeidhm ar a dhéanaí amhail ón gcúigiú bliain i ndiaidh dháta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Airteagal 21 **Aisghairm**

Déantar Treoir 2009/40/CE agus Moladh 2010/378/AE ón gCoimisiún a aisghairm le héifeacht ó [*dáta cur i bhfeidhm an Rialacháin seo*].

Airteagal 22 **Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón [*12 mhí tar éis dó teacht i bhfeidhm*].

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán